

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 HETENKÉNT: FÉLÉVRE: 6 kor. — III. FÉLÉVRE: 9 kor. — III.
 Negyedévre: 3 kor. — III. Negyedévre: 4 kor. 50 H.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnököse:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lemprecht-palota, földszint
 az évárban hátul.

A király és a válság.

— Távirati tudósítás. —

A király tegnap este szerencsésen megérkezett ismét Budapestre, hogy a válság elintézését folytassa ott, a hol napokkal ezelőtt, mikor fővárosunkból Bécsbe utazott, hogy felséges barátját, Edvard angol királyt fogadja, elhagyta.

Külső látszatra azóta nem változott semmise, marad minden változatlanul, úgy, a hogy volt, mikor ő Felsége elment, de ha a beavatottaknak vagy hogy helyesebb kifejezéssel éljünk, azoknak, a kik beavatottaknak mondják magukat, hinni lehet, a király teljesen kész programmal jött el ezuttal Budapestre, úgy, hogy azok a kihallgatások, melyek most folynak, úgy szólván csak formások.

A politikusok minden rétegében úgy vannak meggyőződve, hogy *Wekerléről és Apponyiról szó se lehet többé.* Szerintünk vagy Khuen-Héderváry jön megint vagy pedig *átmenetileg* valami szürke, semmiképen sem exponált politikus.

Általános vélemény, hogy

lényegében minden függőben levő kérdés még a mai nap folyamán elintézését nyer a király részéről. Hogy ez csakugyan így van-e, annak hamarosan ki kell derülnie.

A ki számot tevő tagja van a magyar politikai életnek, az ezuttal csaknem mind a fővárosba érkezett, megszakítván a nyaralást és tudatában annak, hogy a legközelebbi órák előreláthatólag nagy eseményeket hoznak, különösen a Lloyd-klubban volt tegnap este fölötte élénk és mozgalmas az élet. Az egybegyűlt képviselőknek feltűnt, hogy Khuen-Héderváry nagyon derűs hangulatban van és meg is jegyvezték róla:

— Ugy viselkedik, mint egy ember, a kinek teljesen rendben van a szénája.

Egyébként a kormánypárt legnagyobb része nagy politikai hibának tartaná, ha újból Khuen-Héderváry kapna megbízást. — Egyrészt minden békés megoldást lehetetlenné tenné ez, mert Khuen-Héderváry személyével szemben az ellenzék a legélesebb ellentállást tanusítaná, másrészt pedig attól kell tartania, hogy

magában a pártban is jelentékeny bomlást okozna Khuen-Hédervárynak ez a folytatólagos szereplése, mert a képviselőknek egy része sem egyéni izlésénél és meggyőződésénél, sem pedig választóira való tekintettel nem követhetné a miniszterelnököt azon a kétségkívül erőszakos és törvényellenes uton, melyre gróf Khuen-Héderváry, mint mindenki hiszi, rátérne. A kormánypárti képviselők nagy része nem csínál ugyanis titkot belőle, hogy a kerületében szörnyen kormányellenes a hangulat és a választók erősen követelik, hogy a képviselő a kormánnyal szemben, a nemzeti vívmányok mellett foglaljon állást. A kerületek közvéleményének ily nyomása alatt, a jövőre való tekintettel tehát nem egy olyan képviselő van, a ki készetve érezné magát a szabadelpártból való kilépésre, ha csakugyan Khuen-Héderváry designáltatnék újra.

A mi az ellenzékét illeti, ez teljesen nyugodtan néz a történetdők elébe, szilárdan állva az elhatározása mellett, hogy bárki jöjjön is, nem enged a követeléseiből.

A külön.

A külön típusának egész iskolája van. Ezt az iskolát vette szemüvege alá egy haugyaszorgalmu német professzor s irt egy vaskos kötetet róla ezzel a címmel: „Sondorlinge„. Ebben a könyvben, mint valami színes kaleidoszkopban, az emberi gyöngeségek egész gyűjteményét látjuk, mert a német professzor a tolla hegyére tűzött mindenféle csudabogarat. Még statisztika is van a könyvben; e szerint a legtöbb himnemű külön Angliában van, a legtöbb nőnemű Németországban; a különködés mániája pedig hatványozott arányban terjed az emberi haladással.

Ennek a gyűjteménynek egyik legérdekesebb része — s talán ez a legmegbízhatóbb is — a végrendeletekről, a melyek többé-kevésbé bírósági iratokban vannak megörökítve s olykor évtizedeken át folytatott pereknek szolgáltak alapjául.

— Ha némely örökagyó tudná, miként vélekednek róla az örökösei — írja a könyv szerzője — bizonyára sokan tennének úgy, mint az a hamburgi kereskedő, valami Kauffmann Henrik, a ki

tavaly az egész örökösödési rendeletet alaposan megakarta reformálni. Kauffmann, mint szegény iparoslegény kezdte meg pályáját, noha jó családból származott, sőt vagyonosak is voltak szülei is, de azoktól elszakította őt a szerelem. A szegény sokat küzdött e miatt éveken át, de a szorgalom nagy vagyonhoz segítette. A mikor meghalt, a vagyonát nem hagyta senkire.

— Az egyetlen lény, a kít igazán szerettem, a feleségem volt, — írta a végrendeletében. Szegény, meghalt, most senkim sincsen, csak testvéreim és rokonaim, a kik akkor, a midőn én nyomorban voltam, elfordultak tőlem. A legnagyobb igazságtalanság volna tehát, ha egész életem fáradtságos munkájának gyümölcsét most ők kapnák. Nem így lesz azonban; ezennel kitagadom összes rokonaimat s minden hozzám tartozót. Régi szolgáltnak tizezer márkát hagyok, a többi vagyonomról pedig a következőképpen intézkedem: adassék el minden tulajdonom és a pénz aranyértékben zárják és temessék el velem együtt. En szerettem, szabadon rendelkezem vele; jogom van tehát ezt követelni.

Természetesen az öreg Kauffmann akarata még sem teljesült így, mert a

rokonok megtámadták a végrendeletet s a bíró nekik adott igazat.

Ehhez hasonló végrendeletet csinált Jules Laforeff, az egykor híres francia bankár, a kít az utolsó császárság idején emlegettek gyakran. A mikor Laforeff megbukott, csak egy hatalmas parkja és kastélya maradt meg, ettől nem akart megválni. Ezt egy rokonára hagyta, de úgy, hogy harminc évig nem szabad a birtokot gondozni és senki sem lakhatik benne. Ezt a feltételeit be is tartotta az örökös, különben elvesztette volna a szép birtokot; hanem a kastély és a park úgy elvadt, hogy csakhamar valami ősvadon képét mutatta.

A különök közt nagyon sokan vannak, a kik a házasságban vagy az ellen keresnek bosszút. Így az angol Putney városban kezelnek közel egy millió korona értékű hagyatékot, a melyet miss Hetty Bloomer, egy 78 éves kisaszony testált. Ennek a hagyatékának fura rendeltetése van, a mit megmagyaráz a következő néhány sor a végrendeletből:

— Nem a saját akaratomból maradtam vénlány; három ízben voltam menyasszony, de mind a három ízben hűtelen, gonosz férfakkal hozott össze a

Tolnai Dániel cipőraktára

Ficz-utca 49. szám, postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben
 hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tenis- és kerékpár-cipők nagyvárosiértékben.

Emlegetnek egyébként egy érdekes akciót is ellenzéki részről. Arról van szó, hogy a csehek és magyarok bizonyos együttes eljárásra szövetkezzenek közös ellenségükkel, az osztrákkal szemben. A kezdeményezés e tekintetben cseh részről történt, de hogy megállapodás is lesz-e ez ügyben, azt még nem tudják.

A mai kihallgatások.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 4.

A király ma reggel 9 órakor gróf Khuen-Héderváry ideiglenes miniszterelnököt fogadta. A kihallgatás háromnegyed óráig tartott és egyelőre az a negatív örvendates eredménye van, hogy a gróf ur még nem kapott megbízatást sem puhatólásra, sem a kabinetalakításra. Megállapodás történt, hogy a korona újabb kihallgatáson fogad egyes politikusokat.

Ő felsége a mai nap folyamán még három politikust fogadott még pedig déli egy órakor gróf Andrássy Gyulát, két órakor Hieronymi Károlyt és három órakor Tisza Istvánt. Ezek a nevek és ez a sorrend igazolja összes eddigi értesüléseinket, hogy t. i. a korona legtávolabb áll azoktól a férfiaktól, a kik a nemzeti alaphoz közel állanak és hogy vajmi kevés az, a mit legfelsőbb helyen a magyar nemzetnek concedálni akarnak.

Egész kóteteket lehet kiolvasni a három névből és a kihallgatások sorrendjéből; csak érteni kell az olvasáshoz. Gróf Andrássy Gyula írásban és szóban nyilatkozott a német vezényleti nyelv fentartása mellett; még ama naiv nyilatkozati is elment, hogy atyja alkotása dölne halomra, ha a magyar hadsereget nem németül vezényelnék. Először tehát azt az államférfiut hallgatták meg, a ki a

magyar nyelvet a hadseregben még elvben is kizárja.

Azután jött Hieronymi Károly, a ki inkább közgazdaságban utazik és csak immel-ámmal amolyan félvállas nemzeti politikus.

A sorozat végére jutott gróf Tisza István, a nemzeti jogok eltiprásának, a nyílt erőszaknak szószólója. Most már nagy könnyen elképzelhetjük, hogy milyen irányban terelődik a válság, ha ezek az első tanácsadók és nekik, az eddigi szó-kástól eltérően, nem félőrák, hanem egész órák kihallgatások volt.

Tanév elején.

Beírások a tanintézetekbe.

— szeptember 5.

Debrecen legtöbb középiskolája már végzett növendékeknek beírásával; az elemi iskolák javarészeben már folyik is a rendszeres tanítás. Az egyes intézeteknél szerzett adatainkra támaszkodva írjuk meg, hogy ma Debrecenben, az iskolák városában felső-, közép- és elemi iskolákat összevéve, több mint tízezer tanuló van.

Haladjunk ab imo s vegyük először az elemi népiskolákat. A református egyház ötvennyolc elemi iskolájába több mint ötezer növendék iratkozott be. A római katolikus elemi iskolák tanulóinak száma megközelíti az ezret, a lutheránusok elemi iskolájába mintegy kétszáz, az izraelitákéba cirka ötszáz iratkozott be. Az elemi iskolai tanulók száma tehát, rövidre szabott számítás szerint hétezerre rug.

A középiskolák legnagyobbja, a református főgimnázium még nem tudott végezni a beírásokkal. Az első osztályok ez iskolában már a beírások első napján megteltek. Nyolcadikáig tartanak ugyan a beírások, de a legtöbb osztály már e héten megtelik. A prognózis szerint, a főgimnázium összes növendékeinek (beleértve a magántanulókat is) száma felül fogja mulni a nyolcszázat s így az intézet harmadik népeségű lesz a magyar középiskolák sorában. Eppen

— Ha én ezt a 20,000 forintot az unokaöcsém közt fölosztanám, egynek sem jutna elég a megelégedésre — írta az örökösök. — Azért tehát annak jutatom közülök az egészet, a ki legelőször megnősül. Ha egy év alatt egy sem nősül meg, akkor az egész összeg jótékony célra jut. . . .

Hogy már most ebből az eredeti ötletből mi keletkezett, az elképzelhető: valóságos versenyfutás az anyakönyvvezetőhöz. A jó öreg Gottlieb egész fölöslen adott egy esztendői terminust a megházasodásra; elegendő lett volna egy hónap is. Mind a négy unokaöcsének volt valami liaisonja s most mind sietett a kedvesét törvényes hitvessé tenni. Lázás gyorsasággal igyekezett mind a négy a szükséges papirokat beszerezni és — három napon esküdtek meg, a negyedik pedig valamivel később. Erre az esetre természetesen nem számított az örökösök, nem is intézkedett ily értelemben s így mégis perre került a dolog. Hanem a pert békés egyezség oldotta meg mégis.

A legfurcsább végrendelet azonban talán valamennyi között egy portugali asszonyé, a ki nem rég halt meg és minden vagyonát a — kakasára hagyta. A

erre való tekintettel határozott szüksége volna a főgimnáziumnak: 1. arra, hogy alsó két osztályát három-három szakaszra párhuzamosítsa; 2. arra, hogy az V-ik osztályt is parallelé tegye. — Az előadások 9-én kezdődnek.

Az állami főreáliskolában ma már rendes tanítás folyik. Az új iskolai év ünnepélyes megnyitása tegnap délelőtt tíz órakor volt. Fazekas Sándor igazgató mondott ünnepi beszédet a tornateremben összegyűlt növendéksereghez. A főreáliskola első osztálya alaposan megsínylette, hogy a polgári iskola és a kath. főgimnázium két első osztálya tömérdek végzett elemistát vonzanak magukhoz. Ezért ez idén az I. osztályt nem is lehetett párhuzamosítani. A beiratkozott tanulók létszáma ez: I. oszt. 43; II. 52; III. 63; IV. 43; V. 15; VI. 20; VII. 25; VIII. 19. Összesen tehát 280, a mely szám a régebbi évek statisztikai adataival szemben visszaesést mutat.

A római katolikus főgimnáziumban is ma kezdődnek az előadások. Beiratkozott az iskolába osztályonként: I. 106; II. 60; III. 64; IV. 43; V. 36; VI. 31; VII. 23; VIII. 20 tanuló. A II. III. osztályokra jelentkezők közül a létszám betellett miatt sokat vissza kellett utasítani. A növendékek teljes száma tehát megközelíti a négyszázat.

A református tanítóképzőben e hó 8-ig folynak a beiratkozások. A második osztály párhuzamos lesz. Tegnapig az intézetbe százhatvenen iratkozott be; ez a szám azonban csaknem meg fog kétszereződni. Az előjegyzések után itélve, a képezde növendékeinek száma felül fogja haladni a háromszázat.

A Kereskedő Társulat felső kereskedelmi iskolájában még folynak a beírások. Az igazgatóság, a tömeges jelentkezés miatt, itt is kénytelen több növendéket visszautasítani. Beiratkozott évfolyamonként: I. 45; II. 32; III. 31. A növendékek száma, az előjegyzések szerint, mintegy száznegyven lesz.

A Társulat polgári iskoláját valóságos megrohanták a szülők. Beiratkozott ide: az I. osztályba 57; a II.-ba 84; a III.-ba 61 tanuló. Összesen kétszázket növendék. A második osztály parallel. Jövőre megnyílik a IV. osztály is. — A női tanfolyamra eddig huszonegy tanuló jelentkezett. Az esti tanfolyam október

sors. Egyetlen szerencsém, hogy még idejekerán kiismertem őket és nem lettem egynek sem felesége. Így tehát azt rendelem el, hogy a vagyonom kamatai minden esztendőben öt olyan 40 évesnél idősebb ferjezetlen hölgy között osztassék föl, a kik be tudják bizonyítani, hogy mátkaságukat árulás bontotta fel.

S a boldogtalan néhai vénkisasszony vagyonának kamataira csakugyan akad minden esztendőben ilyen jeientkező.

Ennek a végrendeletnek körülbelül épen az ellenkezőjét fogalmazta meg Bécs városában nemrég egy gazdag külfölc. Ez az ur tulajdonképen nem is volt külfölc, csak némely tette — mint ez a hagyaték is — volt annak mondható. Othman Gottlieb volt a neve s azok közé a mindegyre kevesbedő emberek közé tartozott, a kik nagy jótékonytákoságot gyakorolnak, de sehasam a hirharang tudtával, hanem midig titokban. Annyit ajándékozott el a szegények között, hogy a mikor meghalt, az általánosan dusszagdagnak hitt ember után összesen csak 20,000 forint maradt. Természetesen megnyult az álla négy unokaöcsésének e fölfedezésre, de meg inkább bámultak, a mikor a közjegyző felolvasta előttük a végrendeletet.

hőbortos asszonynak az volt a mániája már egész életében, hogy elhalt férjének a lelke a baromfiudvar e tollas szultánjába költözött. A bánatos özvegy nagyon szerette a férjét s ezt a szeretetet aztán a kakasára tékozolta. Annak állandóan veie kellett lennie.

Társaságba, színházba, templomba is mindig magával vitte és úgy becézte, mintegy imádott gyermekét szokás. A kakas lakása is természetesen a házban volt; ott élt, játszott, evett és aludt a kakas az urnője mellett.

A szomszédok rendkívül sok mulatságot dolgot tudtak erről a sajtáságos frigről s nem egyszer, a mikor meglátogatták a gazdag özvegyet, sirva találák őt.

— Mi a bánata? — faggatták őt.
— Ah, képzelje! . . . Róbert ismét megcsal . . . Mindig megcsal . . . Valahányszor kiszabadul a házból, kirepül az udvarra és . . . és megcsal.

A szegény boldogtalan tudniillik módfelett féltékeny volt a — tyukjaira.

Halála után minden vagyonát a kakas örökölte, a melynek számára aranykalitkát rendelt s három szolgát a gondozására.

Is olataskák 24 krtól, Könyvhordók 30 krtól,
Kalapok, Czipók, ingek, nyakkendők rendki-
vül olcsón szerezhetők be

Miklós és Markbreit
bazár, Frohner szálloda mellett.

folyamán nyílik meg, a kereskedők tanoncskólájában holnap kezdődnek a beírások. Az intézetnek tehát minimum ötszáz tanulója lesz.

A gazdasági tanintézet hallgatóinak száma felülhaladja másfélszázat. Prognózis szerint körülbelül ugyanennyi hallgatója lesz a közigazgatási tanfolyamnak is.

A nőipariskola s a szakiskolák növendékei még nem iratkoztak be.

A reformátusok leánynevelő intézetében tizedikén zárják le a beiratásokat. Az intézetbe tegnapig háromszázötvennél többen iratkoztak be.

Ugyanilyen szám képviseli a Svetits-intézetbe tegnapig történt beiratkozásokat is. Annyi bizonyos, hogy mindkét intézet növendékeinek száma külön-külön meg fogja haladni az ötszázat.

Az Abeles-féle polgári leányiskolában több mint százötven tanuló iratkozott be.

A református jogakadémián eddig kétszáz és néhány hallgató iktatta be magát. Ez a szám, a még messzenyuló határidő alatt, valószínűleg fel fog emelkedni 280-ig, a tavalyi létszám magasára.

A főiskola hittudományi szakán a hallgatók száma meghaladja a százhuszat. Oly szám ez, a minővel egyetlen ref. theologia nem dicsekedhetik s melyre főiskolánk theológiája sem emelkedett az utolsó évtizedek során.

Az itt fel nem sorolt intézetek és a szakiskolák népességi statisztikáját később, akkor adjuk, mikor ez iskolákon is megkezdődik a tacsítás rendszeres munkája.

A római kath. új főgymnásium.

— Felszentelési ünnepély. —

Debrecen diszes, kulturális célt szolgáló középületeinek száma ismét szaporodott eggyel talán a legmodernebbek egyikével: a kegyes tanítórend új főgymnásiumával, melyet tegnap adtak át rendeltetésének. Arról, hogy minő hiányokat pótol ez az intézet, már megemlékeztünk; most az új épületről és annak átadásáról adunk tudósítást.

Hatalmas, kétemeletes épülettömb az új főgymnásium. Izról-izre modern s mégis századokra készült palota. Tantermei tágasak, levegője egészséges, díszterme mintaszerű, berendezése a legmagasabb színvonalon áll. Meglep, sőt bámulatra ragad a vestibulum, melynek szerkesztése élénken emlékeztet az új országház strukturájára.

Az intézet épületét Stégmüller Árpád emelte, a ki munkájára igazi büszkeséggel tekintéhet. A jeles építész csütörtökön adta át a végleg elkészített épületet a főgymnásiumi egyházi-bizottságnak s a kegyes tanítórendnek, mely testületek részéről Wolafka püspök, Unger táblabíró, Váci főgondnok, Várady igazgató és Vass tanár voltak jelen az átvételnél. A bizottságok sorra tekintették az épület minden részét. A vizsgálat szakértői szemlélésében Siegmeth máv. főfelügyelő, Kuthy és Latinovits főmérnökök is résztvettek. A bizottság semmit sem kifogásolt s a látottak felett meglepedést fejezte ki.

Ez az új főgymnásium, a mely Schlauch bíboros, Debrecen városa, dr. Wolafka Nándor s mások áldozatkész-

ségéből és buzgólkodásával épült, tegnap ünnepélyesen adott át rendeltetésének. Minden feltűnés és külső pompa nélkül, csendben történt meg a megáldása s az ifjuság helyet foglalt a kultúra új csarnokában.

Reggel 8 órakor vette kezdetét az ünnepség Vényi Sancte-val. Az ifjuság a templomba vonult, a hol Nagy Vilmos áldozó pap, kegyesrendi tanár segédlet mellett tartott énekes nagy misét. Az ünnepélyes istentiszteleten részt vettek az egyházbizottmány tagjai, Géressy Kálmán tankerületi főigazgató, Oláh Károly városi kulturtanácsnok s a nagy közönség.

Mise végeztével az ifjuság az új főgymnásiumba vonult, a melyet féltizedkettőkor dr. Wolafka Nándor püspök áldott meg. A benedictionál jelen voltak a főgymnásiumi bizottság tagjai, az egyházbizottmány tagjai, Oláh Károly kulturtanácsnok, a kegyestanítórend s más érdeklődők.

Az egyházi áldás után dr. Wolafka Nándor a díszterembe gyűltekekhez magasan szárnyaló beszédet intézett. Ékes szólása erejével a szívekig talált utat, mikor az új gymnasium keletkezése, küzdelmes megalkotása és később, mikor hazafias rendeltetéséről beszélt. Végül a kegyestanítórendhez intézett szavakat s az intézetet buzgóságuk, lelkesedésükbe ajánlotta.

A beszéd után hosszas éljenzés zugott fel és Várady Károly igazgató válaszolt hasonló lelkesedéssel dr. Wolafka beszédére.

Az elhangzott beszédekkel az ünnepség véget ért. Délben a kegyestanítórend szükkörü díszebédet adott, a melyen sok és lelkes pohárköszöntő hangzott fel mindazokra, a kiket az elismerés szava a főgymnásium létesítése körül szerzett érdemeik révén méltán megilletett.

VIDÉK.

Megostromolt község-háza.

— Saját tudósítónktól. —

Lekence község lakossága — mint nekünk írják — sehogysem tudta megérteni, hogy ebben az ex-lexes állapotban miért kell adót fizetni, dacára annak, hogy az előjáróság megmagyarázta nekik, hogy nem állami adót követelnek, hanem megyei és községi pótdadkat. Az adófizetők azonban ezt sem akarták fizetni, a mi miatt a végrehajtó aztán összeírta a hátralékosoknak az összes ingóságait.

Két héttel ezelőtt kiirták az árverést s ennek foganatosítása végett megkezdtek a zálogtárgyak összehordását a község-ház udvarára. Dél felé már majdnem megtelt ingósággal a község-ház tágas udvara. A lakosság akkor — még pedig nem csak azok, kik érdekelve voltak, hanem mások is — dorongokkal és baltákkal felfegyverkezve, mintegy 100—120 főből álló csapat hirtelen benyomult a község-házra s Illés András bírótól és Moga Lajos községi jegyzőtől azt követelték, hogy a beszállított zálogtárgyakat vitessék vissza a tulajdonosokhoz. A megszeppent előjárók alkudozásba bocsátkoztak a behatolt emberekkel, miközben kívülről valaki elkiáltotta, hogy tűz van, ég a falu.

A vészhirre kifutottak az emberek az udvarra. Ezt az alkalmat az előjáróság felhasználva, az ablakon keresztül elmen-

kült. Mire a felriasztott emberek visszatértek, a község-háza már üres volt. A felbőzült nép ekkor összezuzott mindent a község-házban, a lefoglalt tárgyakat pedig széthordták. Még aznap hat csendőr érkezett a községbe, a kik a lázitók közül több embert letartóztattak. Az izgatottság oly nagy, hogy egyelőre a csendőröknek állandóan a községben kell tartózkodniuk.

Nyiregyháza a V. H. O. Sz.-nek.

Nyiregyháza rendezett tanácsu város 200 korona összeg lefizetésével a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének alapító tagjai sorába lépett.

A leányrablás vége. A torontál-megyei Kumánd községből írják nekünk: Masirovics Milán odaváló legény szerelmes volt Pestyánszki Milivój kumándi gazda leányába. A leány viszonzta a legény érzelmeit, de szülei hallani sem akartak a legényről, így hát minden törekvés, hogy a fiatal szerelmesek egymásé legyenek, hiábavalónak bizonyult. A szerelmesek végre abban állapodtak meg, hogy megszökönek hazulról. Előzetes összebészélés alapján szerdán éjjel a leánynak ki kellett volna szöknie a szobából a kertbe s az ott várakozó szerelmesével együtt megszökni. Így is volt elkészítve minden. Masirovics egyik legénypajtását a kert alatt hagyta a kocsi-val, ő pedig bement a Pestyánszkiek kertjébe és várta a leányt. Ennek az előkészületnek nesztét vette a leány apja is. Valaki besugta a dolgot. A felbőzült apa töltött fegyverrel várta a szerelmes legényt a kertben. A mikor Masirovics csakugyan megjelent, a fegyver eldőrdült és a legény egy jalkiáltással összeesett és meghalt. Társa, a ki a kert alatt várakozott, azonnal értesítette a csendőröket az esetről és a mikor ezek a helyszínre értek, az áldozat még vonaglott, de rövid idő alatt meghalt. A gyilkos Pestyánszkit letartóztatták és bekísérték a a törvényszékhez.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A felrobbant „Vaskapu“ hajó áldozatai.** (Éjjeli express tudósítás.) A keleti hajózási részvenytársasághoz érkezett hivatalos jelentés szerint a „Vaskapu“ gőzhajó robbanásánál összesen 9 haláleset fordult elő. Meghaltak: Lettis A. W. parancsnok, Deszkovics Kázmér első hajóújszt, Persics Ferenc másodhajóújszt, továbbá a következők matrózok: Zuppár testvérek Antal és Miklós, Velcsics Matteo, Jurisics Fiovanini, Lazorics Pietro és Vaszián Etien. Ezenkívül a hajó személyzete közül többen súlyos és könnyű sérüléseket szenvedtek, a kiknek a neveiket eddig még megállapítani nem lehetett.

× **A cár Bécsben.** (Éjjeli express tudósítás.) Véglegesen meg van állapítva Miklós cár uti programja. E szerint a cár e hó 30 án érkezik Bécsbe s csak épen megreggelezik királyunkkal a schönbrunni kastélyban, nyomban utána mind a két uralkodó Münzstegbe utazik. Három napig fognak tartani a zergevadászatok s harmadnap, vasárnap, Miklós cár Bécsbe tér vissza, az orosz nagykövetségre hajtat, ott megebédel s még este Pétervárra utazik.

× **Megakadályozott vasúti szerencsétlenség.** Budweisből táviratozzák, hogy az állomás közelében gyermekek a sinek felé vasgerendákból torlaszt állítottak s hatalmas kődarabokat hozgerget-

és jó állapotban levő legújabb kiadású ódon
UJ tankönyvek
valamint mindenféle író- és rajzszerke kaphatók

László Albert és Társa
(HEGEDŰS. és SÁNDORI.)
iskolai könyv- és tanszerkereskedésben,
Debreczenben, főpiacz, a Kistemplommal szemben

tek a sinekre. Már esteledett s a pályáőr nem vette észre a bajt. Szerencsére az este Budweisba érkező személyvonat vonat vezetője idejekorán meglátta a torlaszt s közvetlen közelben sikerült megállítania a vonatot.

× **Rémnapok Konstantinápolyban.** Nagy a rettegés a török fővárosban. Konstantinápolyi távirat jelenti, hogy a szelamlikra csak nagyon kevés idegent fognak bebocsátani. A nagykövetségeket felkérte a porta, hogy legfeljebb öt-öt meghívót vegyenek igénybe, holott ezelőtt a nagykövetek annyi kíváncsi idegennek juttathattak meghívót a szelamlikra, a hányanak csak akartak. Érdekes és jellemző a konstantinápolyi viszonyokra a portának egy másik rendelete is, a melyben utasította a vámhivatalokat, hogy minden csomagot és ládát, a mely elvámolás alá kerül, óvatosan bontsanak fel s vizsgálják meg, nincs-e bennük robbanó anyag.

× **Éles töltések egy hadgyakorlaton.** (Éjjeli express tudósítás.) A prágai Narodni Politika mai száma azt írja, hogy tegnap egy harcászati gyakorlaton a 28. gyalogezred 14. századára éles töltéssel lövöldöztek. A Mannlicher-golyók süvöltését nyomban észrevették s a gyakorlatot lefújták. Arról nem szól a prágai lap híre, hogy vajjon az első töltések kárt tettek-e emberéletben.

MULATSÁGOK.

Koszoru-estély. A magyarországi cipész-csizmadia munkások és munkásnők szakszervelet tánciskolájának növendékei szeptember hó 5-én, az „Othton”-vendéglő tánctermében (Sas-utca 2. sz. alatt) világpósta, polgári-házasság, serpentin, konfetti dobálás, amerikai licitáció és reggelig tartó táncol egybekötött koszoru-estélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor, vége reggel 6 órakor.

Táncmulatság. Szabó Miklós tánc-táncú által rendezett táncvizsga vára-közönség felül jól sikerült s azon nagy közönség vett részt. A mulatság a legjobb hangulatban a késő reggeli órákig tartott. A megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Markbreiter Adolfné, Szabó Miklósné, Mező Józsefné, Kiss Lászlóné, Nagy Sándorné, Pongor Ambrusné, Kovács Józsefné, Király Gyuláné, Kereszturi Jánosné, Magyar Istvánné, öz. Bartha Lászlóné, Bőőr Sándorné, Sady Györgyné, Tóth Ferencné, Molnár Józsefné, Pányóki Károlyné, Kovács Istvánné, Vákány Jánosné, Vida Lajosné, Szathmári Istvánné, Molnár Józsefné, Szathmári Károlyné, Szabó Andrásné, Karácsony Imréné, Rosenberg Simonné, öz. Balogh Istvánné, Goriéri Adolfné, Dióssy Imréné, Kállay Imréné, Györfly Ferencné, Tóth Jánosné, Nagy Józsefné, Tóth Mihályné, öz. Kone Jánosné, Matkó Lászlóné, Tóthfalussy Sándorné, Gombos Jánosné, Szabó Andrásné.

Leányok: Mező Rózsika, Kiss Rózsika, Kiss Margitka, Tóth Irma, Nagy Margitka, Szabó Mariska, Gombos Mariska és Zsuzsika, Markbreiter Margitka, Rosenberg Zsófia, Matkó Mariska, Gulyás Mariska, Gombos Zsuzsika, Király Ilona és Gizella, Mikó Rózsika, Kereszturi Rózsika és Eszti, Mikó Erzsike, Bartha Jolánka, Bőőr Mariska, Tóth Ibolyka, Tóth Mariska, Babós Boriska, Urban Rózsika, Takács Nellike, Nagy Erzsike, Vida Juliska, Molnár Mariska, Molnár Erzsike, Szathmári Margit, Szabó Ilonka, Borszéki Boriska, Nagy Erzsike,

Bán Margit, Bán Erzsike, Tóth Margitka, Tóth Rózsika, Kone Juliska, Gombos Eszti, Szabó Mariska, Mándi Ilona és Irma (Büd-Szent-Mihály.)

UJDONSÁGOK.

Debreceni szatócok a miniszternél.

Italkimérek a pénzügyi igazgató ellen.

— szeptember 5.

Nagyobbszabásu akció indult meg most italkimérek szatócaink körében, oly célal, hogy tiltakozzanak Hajdúvármegye és Debrecen város pénzügyigazgatójának egyik felette sérelmes végzése ellen.

Törvény és miniszteri körrendelet egyaráns — s nagyon helyesen — előírják, hogy a korlátlan italméresi engedéllyel rendelkező szatócok az egészségügyi követelményeknek megfelelő helyiségben árusítsák az italokat. E rendelkezést tömérdek keserű tapasztalat s még több visszaélés előzte meg, mely utóbbiakat, rendelet hiányában, magtorlás nélkül kellett hagyni. Mikor a fenti körvonalozott rendelet megjelent, kivétel nélkül minden körben örömmel fogadták azt.

Legnagyobb örömmel fogadták azt mégis — mint az alábbiakból kitetszik — a pénzügyi hatóságok. A fináncnak ugyanis, a ki mellesleg igen derék ember, — legyünk őszinték — megvan az a jellemző sajátsága, hogy egész életét kutatással tölti. Mivel munkája sokszor eredménytelen, ha néha sikerre vezet fáradozása, a delictumon kapott fél sinyl meg a fináncnak sok kudarea miatt érzett bosszuságát.

Igy történt ez most is. A pénzügy-őri biztos sorra járta a Debrecenben fennálló, korlátlan italméresi helyiségeket és azoknak nagyrésznél úgy találta, hogy nem felelnek meg a rendelet követelményeinek. A biztos jelentést tett hivatali főnökének, mire a pénzügyigazigazgató végzet becsátott ki, melyben **meghagyja — az italméresi-jog különbeni elvesztésének szankciója alatt — a bepanaszolt szatócoknak, hogy kilencven nap leforgása alatt vagy nagyobbítsák vagy változtassák meg kiméresi helyiségeiket.**

Ez a végzés teljesen jogos, értelmes rendelet e három szó kihagyásával: **Kilencven nap alatt.** Tudjuk, hogy a bolti helyiségeket nem negyedévenként s nem negyedévre bérlik ki a kereskedők. Azt is tudjuk, hogy a háztulajdonosok — bérbeadási szerződésük hatályidején belül — nem hajlandók épületeik változtatására. Mit tegyen hát a szegény szatóc? Fizessen vinkulumot és házbért az üresen hagyott lakásért s fizesse ezzel egyidejűleg az ujonnan kibérlett s mert tágasabb, tehát drágább helyiség bérét is? Vagy tegye azt, hogy mostani üzletét saját költségén kibéltesse s ezzel oly összeget fektessen be a más ingatlanába, melynek ára vissza nem térül s mely felülhaladja 3—4 évi keresményét? Még kérdés, hogy a bérbeadó egyáltalán beleegyez-e házának bármint átalakításába?

Szóval a szatóc nem tudja, mit csináljon? A szatóc zavarban van és kétségbeesik. — Egzisztenciájának egén komor felhők gyülekeznek s alig-alig csillan föl mögöttük valami kis napsugár. A pénzügyigazgatóhoz hiába fordulnak, hogy vissza, változtassa meg végzését. Az az ur igen rideg ember, jó érzelmű hivatalnok, a fináncminisztérium szemüvegén keresztül. Neki két ambíciója

van csak: mennél több pénzt előfaosarni s felmutatni először s mennél több zaklatottságot, kellemetlenséget okozni másodsor. Az első ambíció — ex-lex lévén — nem igen terem gyümölcsöt, illő és célszerű tehát nekifeküdni a másodiknak.

A szatócok most a pénzügyminiszterhez szándékoznak fordulni s memorandumban fogják kérni a siralmas végzés határidejének megváltoztatását. Az előkészítő-bizottság e helyen kéri föl a korlátlan italméresok szatóc-tulajdonosait, hogy az **Othton-vendéglőben holnap vasárnap d. u. 3 órakor tartandó gyűlésen** saját érdeklükben s teljes számmal jelenjenek meg.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Biró Ferenc h. lelkész. Kistemplomban Uray Sándor püspöki segédlelkész. Új-templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispóty-templomban Dicsőfi József lelkész. Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő.

* **Zichy Géza gróf Debrecenben.** A debreceni dalegylet történelmi hangversenyei, a dalkultur iránt érdeklődő körökben országos hirre tettek szert. Dalegyletünk volt az első, mely régi dalemlékeink előkutatására s interpretálására vállalkozott. Hogy sikerrel vállalkozott, azt hangversenyeivel fényesen bizonyította. A dalegylet ez évi utolsó történelmi hangversenyét december hó 3-án tartja meg. E hangverseny színvonalát superlativuszra emeli az, hogy műsorán Zichy Géza gróf, a dalegylet régi disztagja, az országghírű zeneköltő is szerepel. Zichy Géza megígérte, hogy e hangversenyen személyesen dirigálja el a **Gemma** című tánckölteményét, mely a legnagyobb kvalitásu zenei ujdonságok egyike. Gemmát a 39-ik gyalogezred zenekara adja elő. A dalegylet ezenkívül elfogja énekelni Zichy Géza világhírű „Szerenád”-ját is, mely mű szépségeinek fél Európa tapsolt már lelkesülten. E hangversenyre dr. Agyal Armand, a jeles népdalszerző új dalokat becsát a dalegylet rendelkezésére. A decemberi hangverseny nyitányát házi ezredünk zenekara szolgáltatja. A programmon közreműködik még Nagy András, a ki Bánkban-nak egyik részletét éneklí s egy előkelő urasszony, a ki klasszikus költőink valamelyikétől szaval. E hangverseny tehát határozottan zenei esemény lesz.

* **A siketnémákat gyámolító-egylet** igazgatósága szeptember 7-én, hétfőn gyűlést tart folyó ügyek intézése végett.

* **Érdekes régi iratok.** Zoltai Lajos, városi helyettes levéltáros napok óta kutat azok között a régi irások között, a melyek a városháza pincéjéből kerültek napvilágra. A régi, poros akták közül nem egy érdekes historiai emlék került már felszínre. Tegnap gróf Károlyi Sándornak, Rákóczi tábornakának, a szathmári béke megalkotójának egy érdekes levelére bukkant Zoltai. 1738-ból kelt a levél s Debrecen főbírájához van intézve. Talált azonkívül az irások között több értékes régi könyvet, királyi leiratot és más privát leveleket, a melyek történelmi szempontból mind becsesek. Ezeket a közlevéltárban fogják elhelyezni.

Házilag készült! Zergebör, chevró és borjubör, női, férfi és gyermek cipők, férfi és flu csizmak a legtartósabb kivitelben

a legolcsóbban szerezhetők be Szigorú szolid kiszolgálás biztosítatik!

Neumann Testvéreknél Debrecen, (a Tisza palotában.)

* **A Rákóczi-ünnep beszédei.** Azokat a magasan szárnyaló hazafias beszédeket, a melyeket Debrecen város Rákóczi-ünnepén mondtak el az ünnepi szónokok. Debrecen város törvényhatósági-bizottságának egyhangu határozatából a város könyvtárában kinyomtatattak s szétküldték az ünnepet részt vevő hivatalok vezetőinek és a bizottsági tagoknak. A beszéd csinos füzet alakjában jelent meg s a városi nyomba jó ízlését dicséri.

* **Behívják az egyéves önkénteseket.** A mostani törvényenkívüli, bonyolult helyzetben vita tárgyát képezte az, hogy vajjon a megajánlási törvény hiányában behívják-e egyévi szolgálat-tételre azokat a besorozott egyéves önkénteseket, kik 24-ik életévüket betöltötték. Ezek ugyanis a véderőtörvény szerint szolgálatuk megkezdését tovább nem huzhatják. A kérdésre a 3-ik honvéd gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága már megadta a választ. Tegnap elküldötte azon négy egyéves önkéntesnek október elsejére szóló behívójegyeit, a kik szolgálatuk megkezdését tovább nem halogatják. A 39-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága ilyen intézkedést a mai napig nem tett, de valószínű, hogy itt is hasonló módon járnak el.

* **Ajándék iskolás gyermekeknek.** Mihály Sámuel papirkereskedő értékes és értékes ajándékokkal kedveskedik most minden iskolás gyermeknek, a ki legalább Lusz fillér értékű írószert vásárolt nála. Minden ilyen vásárlónak a gyermekkönyvtár egy kötete jár ingyen. A képes könyv feiköszöntőket, gyermekjátékokat, dalokat, búvésztet, szakácskodást, emlékkerseket, levelezési mintákat ölel fel. A ki husz fillérnél többet vásárol, a vásárlás szerint több kötetet kap ingyen a gyermekkönyvtárból.

* **Kertgazdák ülése.** A debreceni kertgazdák szeptember 13-án, vasárnap délelőtt kertségi-ügyek megbeszélésére végezt ülést tartanak a városházán.

* **Letört bimbó.** Balku Imre és neje mély fájdalommal tudatják felejthetetlen kis leánykájuknak, Piroskának életének negyedik hetében 2 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kis halottunk földi részei folyó hó 6-ik napján, délután 3 órakor a Posta-kert 32. számú háztól a Hatvan-utcai sírkertben fognak örök nyugalomra tétetni, mely végtisztességételre rokonainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. A gyászoló család.

* **A honvéd póttartalékosok kiképzése.** A 3-ik honvédgyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága 8 beti kiképzésre behívta az összes póttartalékosokat. Ezzel megcafolta azt a hiób hírt, hogy az idén a póttartalékosok rendes katonai szolgálatra hivatnak be. A kiképzés ideje mint jeleztük 8 hét lesz, bevonulásuk napja október 6-ika.

* **A leleneket most látják el nyári ruhával.** Ide-stova közeleg a komor, boros, ősz, a mikor a melegebb ruhadarabok előkerülnek a szekrényekből. A kinek csak van az magára veszi az úgynevezett „übercihert.“ És most, levél hullás és darutávozás közeledtekor nagy meglepetés érte a mezőrendőrkapitányságot. Egy nagy láda nyári ruhát, nyári kalapot küldött a mezőrendőrkapitánysághoz a kassai lelencház igazgatósága

a külterületi leleneknek kiosztás végett. Szóval a lelenek gondnoka fordítva éli az esztendő. Télen vászon ruhát, nyáron meleg bélelt felső ruhákat küldözget szét. Valóban jól viselik gondját a szegény leleneknek.

* **Beiratás a zenedébe.** A debreceni zenede tanrendszere 5 éve teljesen átalakított, úgy, hogy az az országos zenekadémiának szervezetébe szorosan beilleszkedik. E szerint a zeneelmélet a gyakorlat tanításával párhuzamosan tanítatik s a több évfolyamra felosztott tananyagok az összhangzattan is felöleli. A most megnyíló tanévben tanítani fogják: A) *Segéd-tanszakok:* zeneelmélet, összhangzattan. B) *Főtanszakok:* ének, zongora, hegedű, gordonka, gordon, fuvola, klarinet, oboa, fagot, trombita, vadászkürt és puzon. C) *Mellék-tanszakok:* szavallat, karéneke, kamarazene, zenetörténet. *Fizetendő-díjak:* Beiratási-díj 4 korona, a főtanszak díja a zongora és hegedű előkészítő és középosztályaiban 60 korona, ezeknek kiművelési tanfolyamain 80 korona, az énektanszakban 32 korona, a gordonkatanszakban 60 korona. Mellék-tandíj címén minden növendék 5 koronát fizet. A gordon és fuvóhangszerek tanszakának növendékei csak 4 korona beiratási díjat fizetnek (tandíjat nem) ellenben a segéd-tanszakok hallgatása, valamint a mellék-tanfolyamokra való beiratkozás teljesen díjmentes. Beiratás és felvétel folyó évi szeptember 6-tól 10-ig a zenede helyiségeiben déli 11—1 óra között eszközöltek. Az előadások szeptember 10-én kezdődnek.

* **Riadalom az utcán.** A vasuti állomás előtt egy pilanatra felügyelet nélkül hagyta Klein Miksa kocsisa a szekérét. A tüzésverü lovak az arra haladó helyivásut csilingelésétől megijedtek és örült vágatással rohantak végig a Hunyady-, Piac- és a Péterfia-utcaikon. Szerencsére ez a déli órákban történt, mikor az utcák néptelenek voltak s a vágató lovak bajt nem okoztak. A megbokrosodott lovakat csak az erdő alatt sikerült megfékezni. Utjokban a járóke-lők közt nagy riadalmat idéztek elő, a megvadult s örülden vágató állatok.

* **Elkobzott hus.** A rendőrség szorgalmasan jár el a közönség érdekében s szigoruan felügyel a közegészségi állapotokra. Naponként vizsgálja a piacra kerülő élelmiekket s az egészségre káros árukat nyomban elkobozza és megsemmisíti. Tegnap a heates üzletet vizsgálták meg és harminc kiló romlott husnemüt koboztak el. Az illető hentes ellen megindították az eljárást.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Elek Jánosné ev. ref. 47 éves, Dede Viktor ev. ref. 25 éves, Szabó Mihályné ev. ref. 22 éves.

* **Értesítés.** Zivuska Ferencné zenedei énektanárnő a magánoktatást f. hó 15-étől kezdi meg. Beiratások a magán órákra folyó hó 10-étől kezdve, délelőtt 10—1 óráig a Szent Anna-utcai 6. számú házában.

* **Veszedelemes helyzet.** Az Ondódról igyekezett a városba Kovács Lajosné. Közel a várostól kóbor kutyák rohanták meg s az egyik veszedelemes sebet ejtett rajta. Kovács Lajosné a rendőrség orvosilag megvizsgáltatta, sebet bekötöztette, a kutya ismeretlen gazdája ellen pedig a nyomozást folyamatba tették.

* **Női ruha varrónő** tudatja az igen tisztelt munkatárával hogy megér-

kezett Budapestről, a honnan a legújabb szabásokat hozta; elfogad angol és francia munkát. Vidéki megrendeléseket is elfogad: Nógrádi Sándorné, Kossuth-utca 61. Ugyanott jobb házból való tanulólányok feivételnek.

* **Elvezett női ezüst óra.** A Csokonai kertben tegnap egy kis női ezüst óra (egy fedelű) elvezett. A becsületes megtalálót kéri a tulajdonos, hogy vigye be Székely Jenő és Társa üzletébe, a hol illő jutalomban részesül.

* **Rác B. bankirodaja** Debrecen, Csapó-utca 12. pénzkölcsönöket jelzálogra, személyhitelre gyorsan kieszközöl. 25 bankkal áll összeköttetésben.

* **Zeneestély az Emkében.** Kiss Adolf kávéházában, az Emkében ma este Kiss Béla Vizaknáról hazatért, a jeles cigányprimás hangversenyt rendez. Kiss Béla zenekara egyike a legjelesebb debreceni zenekaroknak — a zeneestély sok élvezetet fog szerezni a közönségnek.

* **Az iskolai év kezdetén** gyermekharisnyák, keztyűk, alsóruhák, nyakendők, zsebkendők, luster- és glott-, empire- és vállfodros kötények, illatszerek, szappan, mindenfaj fésűk és kefék, kézimunka kellékek óriási választékban, a legolcsóbban beszerezhetők Bartha Kálmán üzletében.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, szeptember 4. A király ma délelőtt Héderváryt fogadta kihallgatáson, azután Andrássyt és Hieronymit. Tisza István grófot holnap fogadják, Héderváry kihallgatása után hosszasan konferált Lukács Lászlóval, a miből azt következtetik, hogy Lukács lesz a *dezingnált miniszterelnök*. Ezt a Pester Lloyd is megerősíti. A válság ügye különben holnap eldőli.

Angol nagy követünk meghalt.

Eckersdorf, szeptember 4. Gr. Deym Ferenc, londoni magyaros-trák nagykövet Eckersdorfban, porosz Sziléziában, a hol nyaralt, tegnap este meghalt.

Éles töltés a hadgyakorlaton.

Budapest, szeptember 4. A főváros környékén gyakorlatozó hadosztályok legénységei ma éles töltéssel létek a tisztek felé. A gyakorlatot azonnal lefújták és megindították a vizsgálatot. Azt mondják, hogy az élestöltések a Párisi Nagy Aruház égésekor kirendelt posztoktól maradtak meg.

Elhamvadt város.

Lemberg, szeptember 4. Frawnik város teljesen elhamvadt. — 600 ház égett le.

Macedón bandák.

Konstantinápoly, szeptember 4. Hivatalosan közléseztik, hogy a derkozeei vízvezeték mellett táviróállomást rendeztek be. Valamennyi török lap hosszú, azonos szövegű cikk közöl egy török vámtiszttról, ennek feleségéről és leányáról, a kiket 14 nap előtt a kelet-ruméliai demarkacionális vonal mellett (kirkilisszei szandzsák) egy komitébanda megse-

Egy éves önkéntesek.
Arjegyék és felvilágosítás ingyen.

a kiknek ez évben feltétlenül be kell vonulniok saját érdekükben teszik, ha felszereléseiket idejekorán megrendelik, nehogy sürgős bevonulás esetén felszerelés nélkül álljanak. Nálam a legegyszerűbben szabályszerűen felszerelhetnek. Jó minőség és előírás szerinti elkészítésért felelősséget vállalok.

Prelovsky András,
elsőrangú katonai és polgári szabó üzlete.
Debrecen, Kossuth-u. 4. szám.

besített, miután hősiiesen védelmezték magukat. A cikk az itteni kórházban fekvő sebesültek valómásain alapul és a leghevesebben elítéli a bolgár bizottsági bandák üzelmeit.

Pánik a new-yorki gyapot-tözsén.

New-York, szeptember 4. A gyapot-tözsén bizonyos pánik tört ki ama hivatalos közlemény következtében, hogy az aratás eredménye átlagban az utolsó tíz év alatt az idén a legnagyobb. A tözsén nagy volt az izgatottság és általános árnyatlás állott be. Kijelentik, hogy ezzel a gyapot-tözsé a gyakorlatban véget ért.

Letartóztatott turisták.

Bozen, szeptember 4. Egy néhány osztrák alpesi turista a hegyeken át olasz földre ment át. Az olasz határőrök letartóztatták az osztrákokat, később pedig visszakisérték őket a határon.

Megszabadított matrózok.

Páris, szeptember 4. A „La Presse” című lap szerint a külügyminisztérium megerősítést kapta annak a hírnék, hogy a „Fras Quilla” 5 matrózát megszabadították. A távirat nem szól arról, hogy miképpen történt a megszabadítás. Katonai körökben nem hiszik, hogy ez az ügy katonai beavatkozást vonna maga után és felteszik, hogy a Cap Jubi bombázásáról szóló hír merő koholmány.

Hajókatasztrófa.

Athén, szeptember 4. Egy valószínűleg Egyiptomból való gőzös a santorini sziget mellett hajótörést szenvedett. Csak nyolc matrózt lehetett megmenteni. A szerencsétlenség részleteiről még nem érkezett hír.

Az osztályorsjáték.

Budapest, szeptember 4. A mai húzáson 100 000 koronát nyert: 11366. 10 000 koronát nyertek: 11311 22818. 5000 koronát nyertek: 47412 62872 99764. 2000 koronát nyertek: 9231 25486 42449 100676. 1000 koronát nyertek: 54758 27002 44561 47644 93581 500 koronát nyertek: 1711 3307 3509 7904 14197 14595 15277 16418 17871 17953 23701 27348 27453 27871 32569 35100 40842 46933 50173 52156 52976 53700 54714 55623 56057 56668 60120 60669 61554 63606 63221 64375 76198 77374 70405 73702 74190 74234 76198 77374 78881 78930 80847 81980 82621 82656 84692 85383 85725 86100 86434 88286 97049 97447 100543 100900 101013 101684 161412 103644 165679 105672. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkos cigányok. (Távirat.) Égerből táviratozza tudósítónk, hogy ott ma délelőtt kezdődött meg a végtárgyalás ama gyilkos cigánybanda ellen, a mely 1901. augusztus 8-án Liebenockban Beer György vendégfogadást és feleségét meggyilkolta és kirabolta. A tárgyalás előreláthatólag egy egész hétig fog tartani. A gyilkos cigányok legtöbbje ma-

gyarországi. Csak két gyilkos áll a törvény előtt, a Kolompár-testvérek, mert Lakatos Lászlót nem szolgáltatották ki a magyar hatóságok az égeri törvényszéknek, Kristóf József pedig megszökött és hasztalan körözik. A cigánybandát Magyarország is tömördek betörésért fogják törvény elé állítani. A vádlottak kihallgatására magyar tolmácsot rendeltek be. A vádirat szerint a gyilkosok 1901. augusztus 8-án éjszaka átmásztak a vendégfogadó kapuján, az ablakon át behatoltak a vendéglős lakásába, Beert és feleségét baltákkal megölték, de a gyermekeknek megkegyelmeztek. A csendőrség hónapokig hiába nyomozta őket, míg végre egy véletlen rájuk vezetett. Egy cigányasszony a bajai fogházban kifejezte fogolytársnőinek, hogy az ő férje, Lakatos László, osztrák földön részt vett egy házaspár meggyilkolásában. Ezután hamarosan letartóztatták a gyilkosokat s a két Kolompárt kiszolgáltatták. A tárgyalás elején, a mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik a városban, a vádlottak mindent tagadnak s bűnüket azokra iparkodnak hárítani, a kik részint megszököttek, részint magyar törvényszék elé fog-nak kerülni.

Intézeti leány és fiu kelengyék

az intézetektől kapott előírás szerint készen kapható és megrendelhető

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
céz
fehérnemű osztályában.
Debreczen.
Kistemplom-bazár.

Uradalmi tea vaj

1 kiló 1 frt 20 kr.,
naponta friss minőségben
kapható. Tisztelettel

Deutsch Lajos
Piacz-utca 38. szám.

Gróf Dégenfeld József
és dr. Balkányi Miklós
ERZSÉBET szőlőtelepének
elárusító helyisége
Debreczenben
Simonffy-utczai 1. számú városi
bérház 3-ik sz. bolthelyiségében
megnyilt
s naponként
friss csemegeszőlő
olesón kapható.

Nagyságos asszonyom!

Azon körülmény, hogy városunk legintelligensebb elemei oly rendkívüli módon nélkülöztek női kalapszükségletük beszerzésénél egy olyan divatterem előnyeit, hol az esetről-esetre változó divatkülönlegességeit közvetlenül a külföldről érkező, szeresheték volna be, indított arra az elhatározásra, hogy több párisi elsőrangú cézeggel, nagy áldozatok árán közvetlen összeköttetést létesítve, helyben Piacz-utca 19. sz. l. emelet (Ranun el-ház) kizárólag párisi modeli-kalapokból

Női kalap divat-termet

nyissunk. Vállalkozásunkkal egy olyan hiányt igyekszünk pótolni, mely intelligens hölgyeink régi óhaját lesz hivatra teljesíteni s ezen körülmény remélünk engedi, hogy nagy áldozatokkal létesített női kalap divat-termeteket szives bizalmával és nagybecsű pártfogásával kitüntetni kegyes lesz. Egyszermind megjegyezzük még, hogy minden gyászmegrendelést és átalakítást — mit szintén elvállalunk — Budapestén végeztetünk el s így azon helyzetben vagyunk, hogy ebben a tekintetben a legkényesebb ízlést is kielégíthetjük, ilyenmő rendelések és átalakítások, daczára annak, hogy Budapestén készülnek, a legrövidebb idő alatt és a legutányosabban eszközöltetnek.

Vállalatunk támogatásához szives jóindulatát kérve, maradtam kitünő tisztelettel, mint a divatterem-vezetője

Rosenthal Jenőné.

Iskolai növendékek

részére

legelőnyösebb bevásárlási forrás u. m. legújabb magyar gyártmányu vázson fedelű füzetek, valódi E. O. Richter-féle és magyar gyártmányu körzők, rajzpapírok és rajztömbök, valódi fumei rajzpapírból készitve, vonalzó, rajztáblák, dörzsgumi, tubus és gombfestékek, valódi chinai tuschok, iskolai táskák, zsebirón tollnyelek és tollkések legjobb minőségben és feltünő olesó árakban. Iskolai könyvek bekötése egész vázsonba, névnyomással darabonként 40 fillér, félévzsonba papírkötésbe 20 fillér.

Pongrácz Géza

papíráru gyári raktárában,
Debreczen, Piacz-u. 7 szám, Bika szálloda mellett.

Iskolai növédek

fehénemü és
ágynemü szük-
ségletei leg-
jobban be-
szerezhetök
ugy leányok
mint ifjak ré-
szére .....

Kardos László

fehénemü és vászon
nagykereskedésben
Debreczenben, Kossuth-utca.

Mindenféle édesített és szeszes italokhoz

a legjobb minőségü

Essentiák és Compositiók

a legolcsóbb árak mellett az
eredeti és hiteles gyári véd-
jeggyel ellátott

1/4, 1/2 és 1 kg. zárt palackokban

kapható

Lindenfeld J. Jenő

fűszernagykereskedőnél

Debreczen, Városház-utca 2.

Vidéki megrendelések utánvét-
tel, pontosan eszközöltetnek.

3 kg. vételnél ingyen csoma-
golás és bórmentve.

Eladó ingatlanok.

A néh. Pálffy Dániel örökösei
nek tulajdonát képező alábbi in-
gatlanok.

1. A magy. kir. dohánygyár-
gyárral szemben fekvő 12. kat.
hold majorsági föld.

2. Az Atilla-tér 6. sz. alatti
ház ondódi földjével.

3. A Tizenháromváros-utca
30. sz. alatti ház eladó.

Értekezhetni Kegyes Ferencz
sirköraktárában Piacz-utca, Bank
palota 58. szám.

Kiadó lakások.

A ki elegáns, kényelmes és egész-
séges lakást akar, az siessen mielőbb
Teleki-utca 94. számú házban levő
két szobás utozal lakásokat
megtekinteni.

Minden lakáshoz szép tágas, üve-
gezett verandák vannak, to-
vábbá szép tágas, nagy konyhák és
kézi kamarákkal ellátva. Külön pad-
lások, közös mosóház és jó vizü kut
az udvaron. Közel a vasúthoz, törvény-
székhez és a piaczhoz.

Ugyanott egy 5 lóra való istálló
kocsis szobával, két koci szinnel együtt
katonatiszt urak lovai részére kiadó.

Az istálló és a hozzátartozó két
koci szín és egy szoba műhelynek
esetleg raktárnak is kiadó.

Értekezhetni lehet ott a háztu-
lajdonosnál.

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi
és heti részlet üzletében, az őszi
és téli árak nagyváltatékban meg-
érkeztek, u. m.: férfi, fiu és gyer-
mek öltönyök, női felső kabátok és
felöltők, vásznak, kanavaszok, ké-
pek és tükrök nagyraktára.

CZIMBALOM KÉSZITŐ

SEGÉDEK

állandó munkát kapnak

SCHMIDT S.

zongorakészítőnél,

Piacz-utca 73-ik szám.

Az Átkos földön

neh. Szabó Antal

ügyvéd tulajdonát képezett
majorsági föld, melynek egy
része szőlő, egy része gyü-
mölcösös s egy része szántó,
kényelmes 4 szobás nyara-
lóval s hozzá való mellékhe-
lyiségekkel

eladó.

Bővebb felvilágosítás Jó-
zsef kir. herczeg-utca 17. sz.
alatt nyerhető.

Általánosan el van ösmerve!

hogy a legelőnyösebb bevásárlást uyujtja

férfi- fiu és gyermek ruhában

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárúháza

a Bika szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét helyben, jó
munkás által készítetteti, mégis a sok reklámra szoruló
külföldi czegeket mind kitünő minőségre, úgy feltünő
olcsó árra nézve könnyen tulszárnyalja.

Óriási készletből néhány cikk kiemelendő!

Férfi öltönyök.	Fiu öltönyök.	Gyermek öltönyök.
Cheviot öltöny 16 kor.	18-18 éves növendékek részére.	3-12 évesek részére.
Jó lóden öltöny 20 "	Viselő öltöny 9-10 kor.	Iskola öltöny 6 kor.
Kitünő új divatu cheviot öltöny 20-22 "	Jó cheviot különféle szinben 11-12 "	Jó cheviot több szinben 7-8 "
Legujabb divatu finom kangarn sokféle szinben 28-36. és feljebb.	Finom cheviot új di- divat szinben 14-15 "	Valódi zsolnai lóden különféle szinben 9-11 "
	Gyönyörű kangarn csikos újdonságok több kivitelben 17-26 "	Különlegesség több- féle díszes kivitel- ben 11-14 és feljebb.

Óriási választék őszi és téli felöltőkben!

Külön mértékszerinti osztály!

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további adó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott adó 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Egy szerény igényű, önálló özevgy iparos, ki komoly házaság czéljából óhajta megismerkedni egy özevgyvel vagy leánnyal, pár száz frinyi hozományt kér, életkor 45 év. Levelet „Szerény” jelige alatt a kiadóba kér.

Ajánlat.

Sok beszédnek sok az alja. Azért csak pár szóval jelentjük ki, hogy Wallerstein Fülöp Fiai cégénél a beiratkozott diákok legjobban és legolcsóbban szerelhetik fel magukat fehéreműekkel, takarókkal stb. azonban ha nők akarnak ruhaszöveteket, vásznakat stb. venni, most szintén nagyon jól és olcsón vásárolhatnak.

Boros Testvérek női-dívat árnásában dívtos Buhakalmák. Szalmák. Seifrek. Dívtos jó Batistók. Vésnak. Szőnyegek. Jó olcsó függönyök. Ágytaritók. Piperecskék.

Utezal kihordásra 1 liter sestakerti új bor 24 kr. Lendibauer Kálmánál Kenyér-piac 8. sz.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreczeni első elektro mechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Egy magános ruhöz gondviselésére ajánlom, úgy a mint Ferenczy Lajos úrnál voltam 14 évig, mint megbízottja. Debreczen, Miklós-utca 1. sz. Botos Antal.

Valódi szegedi, rósa, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lindenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

Czibalom tanítást, végzett tanító, kottából vagy a nélkül is, előnyös árért elfogad. Czím a kiadóban.

Férfi és női kalapok készítését, valamint átalakítását a legjobb kivitelben végzi Békés Lajos kalapos-műhelye, Piac-utca 44. az udvarban.

Modern uri lakás azonnal vagy nov. 1-től évi 800 koronáért kiadó. Kossuth-utca 26. sz.

Négy szobás utcai lakás Verbőczy-utca 8. sz. alatt, dr. Engel Ignác házában kiadó.

Kitűnő oklevélű tanítónő magánórak adására ajánlom. Tanít zongorát, németnyelvet is. Czím a kiadóban.

Egy modern songora használatra bérbé kiadó. József kir. herceg-utca 45. sz.

Bérbeadó 1400 hold I. föld 1200 négyszögöl. 500 hold eladó. Értekezhetni Klein Testvérek intézetében.

Német kisasszony jó bizonyítvánnyal, gyermekekhez ajánlom. Czím a kiadóban.

Piac közelében, Török Bálint-utca 4. egy intelligens fiatal embernek, butorozott szoba kiadó.

Hegedük, tanulók részére az elismert kitűnő hegedűt 6 koronától feljebb még 50 százalékos árengedménnyel, csak a tanulók részére Kormányi M. hangszerekészítő Főter 41. I. em. Kistemplom mellett.

Franzia kisasszony, ki délelőtt szabad, órákat ad jutányosan. Szíves megkeresések „E. B.” jellege alatt a kiadóba kértik.

Én már felek, nem kapok komlót, mert nem győz az ordó, pedig czők híres kenyér, csakhogy sok kell belőle, nagyon jó ízű. Erzsébet-utca 26. szám alatt kapható

Szarvas marhák at öszi és téli gondozásra elvállal Szabó Lajos acaádi utfélen.

III. gymnaziumot végzett fiu, rőfös üzletbe tanlónak ajánlkozik, Széchényi-utca 44.

Egy elegáns butorozott szoba kiadó, egy vagy két ur részére, esetleg teljes ellátással, közel a piachoz. Czím a kiadóban.

Hüvelyes-utca 10. szám alatt, az udvari lakásba tanuló leányok vagy fiuk elvállaltatnak. Ugyanott jó házi koszt kapható.

Elősmert tény, hogy a legfinomabb, tisztánéző, szag nélküli petrolenomot, legolcsóbban csakis Fazekas Kálmán festék és petrolenum üzletében Hatvan utca 6. szám szerezhethetjük be.

Kristálytisza, szag nélküli petrolen, nem aféle galicziai forrás, legolcsóbban kapható Térei utóda cégénél Hatvan-utca 13. szám. 5 literes kannákba házhoz is szállítok.

Tapéta munkákat islétes kivitelben, jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Kiss Pál fűszerkereskedésben Szoboszlón, egy jó családból való fiu felvétetik tanulóknak.

Két, esetleg három növeledébe járó uri leánykát teljes ellátásra elfogad magános uri nő. Czím a kiadóban.

Tűzőnő, Rátkay Imre cipőfelsőrész-készítőnél (Csapó-utca 11. sz.) azonnal felvétetik.

Elsőrendű színész, keres egy tágas, világos, tiszta és csinosan butorozott szobát, közel a színházhoz. Czím a kiadóban.

Komáromi cégénél, Piac-utca 12. sz. egy ügyes fiu nyomdába tanulóul felvétetik.

Eladás.

A Bosznay-féle nyaraló, a Sétakerthben eladó. Értekezhetni ugyanott vagy a Kossuth-utcai divatüzletben.

Hatvan-utca 50. számú ház, kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó.

Csinos, fűszer és rövidáru berendezés sürgősen jutányos áron eladó. Értekezhetni Hajdubárház, Somogyi Ferencznel.

Kitűnően érett Boockay kerti szőlő, kilónként 16 kr-ával eladó. Hunyadi-utca 3.

Eladó a Boldogkerten egy nyilas szőlő, csinos új házzal, kevés pénzzel megvehető, részletfizetésre is eladó, második járás a harmadik kapunál 82. sz.

Hajduszoboszlón, élénk helyen, egy sarokház, dísz és konyhakerttel, alkalmas mindennemű üzletre, eladó. Bérjövdelem 600 korona. Czím a kiadóban.

Elköltözés végett egy garnitur matt butor eladó. Homokkert 2. járás, 200. sz.

A Donogán és Somossy

urak üzletüknel átalakítás miatt

6 darab tükör üveg kirakat rámával és felhuzó vas redőnyvel eladó, értekezhetni lehet

Otrokocsi Véghe János

ev. ref. egyház gazd. gondnokánál

Csapó utca 23. sz.

461

1903

Árlejtési hirdetmény

A debreczeni izr. hitközség által a József kir. herceg-utca 26. és 28-iki szám alatt létesítendő új építmények építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák költségei következőleg vannak előírányozva:

1. Föld, kőműves és elhelyező munka	31,556.20
2. Ácsmunka	5156.63
3. Bádógosmunka	1072.—
4. Aeztalos-, lakatos-, mázoló és üvegesmunka	5596.—
5. Vízvezetési munka	1500.—
6. Légszuszorítási munka	1366.—
7. Szobafestőmunka	802.—
8. Különlélek és előre nem láthatókra	2366.67
Összesen korona	49,415.50

Levonandó a kikerülő anyag értéke 1915 50

Korona 47,500.—

azaz negyvenhétötezeröttszáz korona.

A munkák csak együttesen adhatnak ki. A versenytárgyalásban részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkaelőirányzati összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, a hitközségi irodánál (Kápolnási-utca 1. sz.) 1903. szept. 7-én, d. e. 10 óráig letenni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak számmal és betűvel olvashatóan kiirandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok f. évi szeptember 7-én d. e. 10 óráig a hitközségi irodához (Kápolnási-utca 1. sz.) nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok f. évi szept. 7-én d. e. 11 órákor a hitközség tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, kelleve fel nem szerelt, távirati vagy utóajánlatok avagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A hitközség fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson vagy azok mellőzősével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számított 20 napig kötelezettségben marad.

A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltételek a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debreczen, 1903. augusztus hó 28.

A debreczeni izr. hitközség előljárársága.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm

1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SANDOR

fűszer- és csemege kereskedésében,

Kossuth-utca 17. sz.